

N:o 69.

Af Herr **A. Forsell:** *Om utfärdande af lag om tillämpning å Nora—Ervalla jernväg af bestämmelserna i Kongl. förordningen den 15 Oktober 1880 angående lagfart, in-teckning och utmätning af jernväg.*

Uti § 1 af Kongl. förordningen den 15 Oktober 1880, innefattande särskilda föreskrifter angående lagfart, in-teckning och utmätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, stadgas, bland annat, att »med jernväg förstås i denna förordning sådan enskild jernväg, för hvars anläggning Konungen medgifvit rätt till förvärfvande af erforderlig mark enligt gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof.»

Med detta stadgande har naturligtvis afsetts att inskränka författningens tillämpning till sådana enskilda jernvägar, som äro att anse såsom allmänna trafikleder och ej blott såsom bihang till någon industrial inrättning eller egendom, och det har antagligen tillkommit under förutsättning, att för hvarje jernvägsanläggning af denna betydelse erhållits expropriationsrätt. Så är emellertid icke förhållandet med en af de äldsta jernvägarna i riket, nemligen den som, under namn af Nora—Ervalla jernväg, öppnades för trafik redan år 1856 och som, med en längd af 18 kilometer, förenar Nora stad och Nora—Karlskoga jernväg å ena sidan med Ervalla station på Köping—Hult jernväg å den andra och sålunda utgör en af mellersta Sveriges viktigaste trafikleder.

För denna jernväg har Kongl. Maj:t genom nådiga bref af den 11 Juni och 2 November 1853 samt den 2 Mars 1854 dels medgifvit utbetalning af de utaf Rikets Ständer för anläggning af jernväg mellan städerna Nora och Örebro beviljade anslag och lån, dels fastställt uppgjord fullständig arbetsplan samt godkänt det mellan jernvägsbolagets direktion och Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader upprättade kontrakt om jernvägens anläggning; men intet af dessa nådiga bref, hvilka kunna sägas innefatta koncession å jernvägen, innehåller någon bestämmelse om rätt till expropriation af erforderlig mark, utan

bolaget har uteslutande genom frivilliga öfverlåtelser förvärfvat den mark, å hvilken jernvägen är anlagd.

På grund af denna omständighet lägger nu den ofvan angifna ordalydelsen i Kongl. förordningen den 15 Oktober 1880 ett formelt hinder i vägen för meddelande af lagfart å Nora—Ervalla jernväg, äfvensom för tillämpning å den samma af förordningens bestämmelser i öfrigt. Något annat skäl än detta rent formella kan ej tänkas, hvarför denna jernväg mera än andra enskilda jernvägar af samma betydelse skulle betagas de förmåner, som ofta åberopade Kongl. förordning afser att bereda, och det är ganska sannolikt, att förordningens ordalydelse blifvit en annan, derest man icke vid dess antagande förbisett de omständigheter, under hvilka Nora—Ervalla jernväg tillkommit.

För Nora—Ervalla jernvägsaktiebolag, såsom jernvägens egare, är det emellertid af icke mindre vikt än för öfriga jernvägsbolag att vinna ordning i sina eganderättsförhållanden och gent emot sina fordringsegare. För detta ändamål har bolagets styrelse i en till Kongl. Maj:t ingifven underdånig ansökan anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes förklara bestämmelserna uti förordningen den 15 Oktober 1880 till alla delar tillämpliga på bolagets jernväg, men denna anhållan har Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 23 November nästlidet år afslagit.

Då det således icke synes vara möjligt att på administrativ väg vinna likställighet i här ifrågavarande afseende för Nora—Ervalla jernväg med öfriga enskilda jernvägar, och då en sådan likställighet icke kan anses annat än förenlig med billighet och rättvisa äfvensom med andan i förordningen den 15 Oktober 1880, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta en lag af innehåll, att, ehuru för Nora—Ervalla jernvägs anläggning expropriationsrätt icke medgifvits, bestämmelserna uti Kongl. förordningen den 15 Oktober 1880 angående lagfart, in-teckning och utmätning af jernväg, så ock i fråga om förvaltning af jernväg under konkurs, skola till alla delar vara tillämpliga på nämnda jernväg.

Stockholm den 26 Januari 1884.

Alb. Forsell.